

TEXT A FOTO MICHAL ČERNÝ
PLÁNEK KATEŘINA ČERNÁ

ČESKÉ LOKALITY

LEŠTINKA LOM ZVĚŘINOV

Alternativní názvy: Na požárech, Habeš

Pohled na lom od vstupu do vody v jihozápadním rohu

Okolo lomu je několik míst, kde se běžně táborí

Klasickou Leštinku, která je určitě nejlepší potápěčskou základnou v Česku, zná snad každý český potápěč. Méně lidí už však ví, že v těsné blízkosti jsou další dva zatopené lomy, které jsou pro potápění také vhodné. My se dnes podíváme na lom Zvěřinov, jenž má název podle původního majitele lomu Antonína Zvěřiny. Začátky těžby v této oblasti se datují od roku 1870 a zdejší žula se používala hlavně na výrobu dlažebních kostek, k velkému rozmachu těžby dochází od roku 1893, kdy zdejší dlažební kostky začala odebírat Vídeň jako takzvanou „vídeňskou dlažbu“. V roce 1903 pak začíná stálý provoz i na lomu Zvěřinov, kde se nejdříve těžil stěnovým způsobem a později jámovým. V tomto lomu se dokonce těžily hned tři druhy žuly: růžová, černá a světlá. Těžba zde byla ukončena v roce 1970 a poté se lom začal pomalu zatápět vlivem přítoků spodních vod, jelikož dno lomu bylo pod úrovní potoka Žejbro.

KRAJ: Pardubický kraj
NEJBLIŽŠÍ MĚSTO: Leštinka, Skuteč
GPS: 49°50'35.11"S 15°58'6.71"V
TYP: lom
MAXIMÁLNÍ HLOUBKA: 20 m
PRŮMĚRNÁ VIDITELNOST DLE SP: 2 m
NEJLEPŠÍ OBDOBÍ NA NÁVŠTĚVU: celoročně
PROVOZOVATEL: není, volně přístupné
CENÍK: vstup zdarma
VSTUP: Ze strany od cesty jsou dva možné vstupy do vody, jeden po bývalé cestě do lomu, při pohledu na lom se nachází přibližně v polovině jižní stěny, nebo druhý možný vstup je v jihozápadním rohu, prakticky přímo nad zatopeným domečkem.
PLNĚNÍ LAHVÍ: ne
PŮJČOVNA POTÁPĚČSKÉHO VYBAVENÍ: ne
NEJBLIŽŠÍ PLNÍRNA: Potápěčská základna Leštinka – Luboš a Ivana Boržíkovi, základna je odsud vzdálena jen 500 metrů; foukání vzduch cena 8 Kč/litr, v sezóně otevřeno každý den, mimo sezónu o víkendech, kontakt Ivana Boržíková tel.: 723 067 577.
UBYTOVÁNÍ: Dá se využít ubytování na lomu Leštinka, je však potřeba si ho rezervovat s dostatečným předstihem; ceny ubytování od 280 Kč/noc kontakt Ivana Boržíková tel.: 723 067 577.
PARKOVÁNÍ: zdarma, kousek od lomu podél cesty
STRAVOVÁNÍ: Opět lze využít zázemí základny na Leštině, rychle a dobře se najíte jak v občerstvení POD BOROVIČÍ, tak i v nedávno otevřeném občerstvení NA LOUCE, které ale funguje jen v sezóně; až odsud budete odjíždět, rozhodně doporučuji zastavit se v cukrárně v Zaječicích, kde mají výbornou domácí zmrzlinu a zákusky, my se zde na „sladkou tečku“ stavujeme již pravidelně.

PŘÍJEZD NA LOKALITU: Jeďte úplně stejnou cestou, jako když jedete na klasickou Leštinku, když přijedete k lesu a po pravé straně budete mít elektrickou rozvodnu a po levé straně polorozpadlý dům, tak jste prakticky na místě, lom je kousek od silnice vlevo, auto můžete zaparkovat podél cesty.

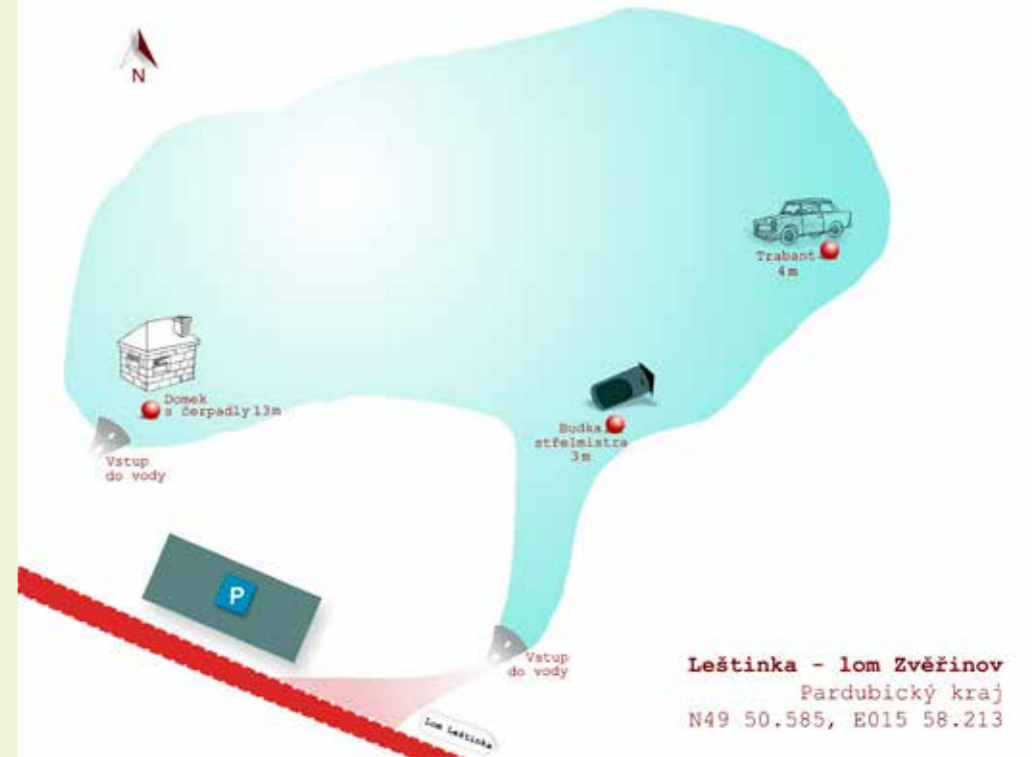
Lom má přibližně obdélníkový tvar, delší strana má zhruba 200 metrů a kratší přibližně 50 metrů. Jelikož je lom do této výše zatopen poměrně krátkou dobu, je pod vodou všude spousta stromů, které brání volnému pohybu pod vodou a potápěči se musí stále něčemu vyhýbat. Asi nejzajímavější atrakcí v tomto lomu je zatopený domeček s čerpadly a elektrorozvodnou, ten najdete

„Záclony“ na větvích zatopených stromů

Datum nade dveřmi domečku je doposud velmi dobře patrné

Leštinka - lom Zvěřinov
Pardubický kraj
N49 50.585, E015 58.213

Pozůstatky po těžbě najdete i v okolí lomu

přilepený k jižní stěně lomu v hloubce 13 metrů prakticky přímo pod vstupem do vody v jihozápadním rohu. Nade dveřmi je dodnes patrné datum 30. VII. 1940, pravděpodobně se jedná o datum, kdy byl domeček dostavěn. Pokud po trubkách, které z domečku vedou, klesnete ke dnu, to je zde přibližně v 18 metrech, najdete tu velkou železnou konstrukci, dost možná konstrukci nějakého dopravníkového pásu a také velkou pneumatiku. Pokud budete od domečku stoupat nahoru podél kabelů přidělaných ke stěně lomu, najdete zde několik rozvodných skříní a také bílý amplión. U bývalé příjezdové cesty do lomu můžete v hloubce tří metrů najít starý kryt střelmistra, ten zde leží na boku již bez dveří. O kus dál podél stěny lomu narazíte v hloubce čtyř metrů na vrak automobilu Trabant, jedná se o model 601 ve verzi sedan a je stále kompletní, včetně rezervního kola v kufru a autobaterie u motoru. Jak se sem ale Trabant dostal, to se mi zjistit nepodařilo. Při obeplavání lomu jsme narazili ještě na několik drobnějších pozůstatků po těžbě, ale je možné, že na dně budou i další větší věci.

ATRAKCE POD VODOU: betonový domeček s elektro rozvodnou a čerpadly, kryt střelmistra, Trabant, železná konstrukce, trubky, pneumatiky, spousta zatopených stromů, další drobnější pozůstatky po těžbě

PODVODNÍ FAUNA: okouni, bělice, štiky, líni

JINÉ ZAJÍMAVOSTI: i na suchu okolo lomu můžete najít spousty pozůstatků z doby těžby, včetně několika provozních budov, či železniční vlečky

DŮLEŽITÉ INFORMACE: díky velkému množství stromů pod vodou, tmavé vodě a horší viditelnosti může ponor na této lokalitě působit až depresivně, určitě to tedy není nic pro začínající potápěče

NEJBLIŽŠÍ BAROKOMORA: Pardubická nemocnice, Centrum hyperbarické medicíny, Kyjevská 44, Pardubice ■

Okénko ve dveřích řidiče je stažené a můžete nahlédnout dovnitř

Typické znaky Trabantu – kulaté světlo a maska

Elektrická rozvodná krabice na stěně nad domečkem...

...a hlavní rozvodná krabice přímo v domečku

Až na odlepené čalounění stropu je interiér Trabantu velmi zachovalý